

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausuntopyyntönnne 29.1.2024 (Asia: HE 104/2023 vp)

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoamme hallituksen esitykseen laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä annetun lain muuttamisesta. Teollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua kommenttinsa.

Esityksessä lain soveltamisala laajenisi kattamaan lisääntymiselle vaaralliset tekijät ja lisääntymiselle vaarallisille tekijöille altistuvat työntekijät.

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla pantaisiin osaltaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta annetun direktiivin muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan työnantajan luettelonpitovelvoitteen laajentamista koskemaan lisääntymiselle vaarallisia tekijöitä ja niille altistuvia työntekijöitä. Työnantaja säilyttäisi kyseiset tiedot viisi vuotta viimeisen tiedon merkitsemisestä. Tiedot työntekijöiden altistumisista syöpäsairauden vaara aiheuttaville ja perimää vaurioittaville tekijöille ilmoitettaisiin edelleen kansalliseen rekisteriin, jota pidetään syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille sekä perimää vaurioittaville aineille ammatissaan altistuvista työntekijöistä.

Olemme ilahtuneita siitä, että lisääntymisterveydelle vaaralliset tekijät työssä ja niiden aiheuttamat ongelmat työntekijöille ovat huomioitu entistä paremmin myös lainsäädännössä.

Toivoisimme lakiin mahdollisuutta säilyttää myös lisääntymisterveydelle vaarallisille aineille altistumisiin liittyviä tietoja pidempään kuin viisivuotta ja toivoisimme, että tietoja olisi mahdollista säilyttää ASA-rekisterissä. Tällöin niitä voisi hyödyntää tulevaisuudessa esim. tutkimuskäytössä. Lisääntymisterveyteen vaikuttavista tekijöistä olisi tärkeää saada mahdollisimman laajan tutkimusdataan perustuvaa tietoa.

Toivoisimme myös, että työntekijöitä tulisi tiedottaa, mikäli heidät listataan tässä laissa säädettyyn työnantajan pitämään listaan tai ASA-rekisteriin. Lisäksi toivoisimme työsuojeluvaltuutetulle mahdollisuutta nähdä ja kommentoida keitä työpaikalla on listattu ja ilmoitettu ASA-rekisteriin. Työsuojeluvaltuutetut tietävät varsin paljon työpaikan olosuhteista ja työntekijöiden toiminnasta työpaikalla, joten he saattaisivat huomata mahdollisia tahattomiakin puutteita.